

Prædiken til 2. Påskedag

For mange år siden, skulle jeg holde en bisættelse på Silkeborg kirkegårdskapel. Afdøde var en dame på et par og halvfems. Hendes historie var særpræget. Efter et langt ægteskab, var hun i en alder af halvfems blevet skilt - og så minsandten gift igen kort før sin død. Alt dette vidste jeg intet om, da bisættelsen skulle holdes. Familien havde fortalt smukt og godt om hendes liv, men af uvisse årsager, faldt det mig aldrig ind, at spørge til hendes ægteskabs historie. Det var altså hendes helt nye familie, som deltog i bisættelsen.

Efter bisættelsen klædte jeg om i et lille præstekontor. Det bankede på døren. En lille venlig mand stod udenfor og ville blot høre, hvornår bisættelsen skulle foregå. Han havde jo været gift med afdøde, og havde levet sammen med hende hele sit liv. Om bisættelsen begyndte snart?

Nu var det enkelt at regne ud, hvad der var foregået. Den nye familie havde ikke ønsket den tidligere ægtefælles selskab, og derfor havde de gjort sig skyld i en fejlhuskning af tidspunktet for bisættelsen. Da han forstod sagens sammenhæng, blev han meget ulykkelig. Det forekom mig rigtigst, at vi på en eller anden måde gentog højtideligheden. I hvert fald satte vi os til rette, og han fortalte længe om deres liv sammen. Vi bad og sang efter hukommelsen. Til slut ville vi søge ud i kapellets gange, for at finde kisten. Vi fandt en af medarbejderne på kapellet, og han kunne fortælle, at kisten var kørt hen i et lille rum længst nede ad gangen. Vi måtte gerne gå derhen. Enkemanden og jeg fandt stedet, vi lukkede døren op, men der var ingen kiste derinde. Til gengæld sad der - til højre - en mand i hvide klæder. Han sagde: - Hun er ikke her. Hun er opstået. Se, dér er stedet, hvor de lagde hende.

Enkemanden tog et par skridt baglæns og så stak han af i løb. Jeg så ham først mange år senere, da jeg traf ham ved en tilfældighed. Han fortalte om dagen. Hvordan han løb hele vejen ind til byen, kom forbi en restauration, hvor afdødes nye familie netop kom ud, efter begravelseskaffe, han bemærkede deres triste miner. Han fortsatte rundt om et hjørne, og efterhånden sagtnede han farten. Til sidst stod han stille. Han tog sig til hovedet, som for at standse tankerne - og han brød ud i latter!

Det er tilsyneladende en forrykt tanke, som ikke formår at holde latteren tilbage i en situation, som den beskrevne. Påskebudskabet alene kan bringe årsagen til denne forrykthed på bane. For påsken møder op, og præsenterer for første gang mennesket for virkeligheden. Påskens budskab om virkeligheden: at vi skal opstå fra de døde, omstyrter alt, hvad mennesket hidtil antog for virkeligt, nemlig at endeligheden, døden og intetheden var ramme om dette liv. Med det bevis, som ligger i Jesu opstandelse fra de døde, gør en ny virkelighed sin entrè i denne verden, og den tilbyder ikke forlig med den gamle virkelighed. Den nye virkelighed forlanger hele pladsen, gør krav på at være sandheden, og når et menneske oplever, at en helt grundlæggende antagelse af menneskets vilkår, forkastes til fordel for en ny antagelse, så er den eneste naturlige og sunde reaktion, at man straks kastes ud i pjattende forrykthed.

Karl Barth skrev: - Der er lange tider i historien, som ikke har nogen farve, ingen tone og intet ansigt. Folkene sover. Lykke og ulykke kan gå ubemærket hen over dem. Intet gammelt går til grunde og intet virkelig nyt bliver til. Men indimellem kan en begivenhed forekomme, så historiens gamle ur bevæger sig og slår timeslag. Gamle døre springer op, pludselig bliver de store spørgsmål levende hos mennesker. Århundreders tryk hæves, løsninger bliver mulige og der åbner sig udsigt til endnu større løsninger.

Påskemorgen slog historiens gamle ur timeslag. Den virkelighed, som hidtil kun Gud havde kendt, blev mennesker delagtiggjort i. Da indtraf forryktheden øjeblikkelig. Disciplene løb ind i hinanden og løb væk fra hinanden, og de som ikke kunne bevæge sig ud af stedet, men stod paralyserede, indankede opstandelsesbegivenheden for forstandens tribunal, hvor den på sekundet blev underkendt. Men dermed var deres forstand bragt i fare, for det fænomen som forstanden nægtede, havde de jo netop overværet.

En af mine foretrukne passager i Johannesevangeliet er den, hvor disciplen Thomas mærker sårene i Jesu hænder og efter en kort tænkepause udbryder: - Min Herre og min Gud! Der er dom i den sætning. På den

sætning frikender Thomas sig selv fra døden, og er retfærdiggjort. Men hans udbrud er også spændende, fordi evangelisten fanger selve øjeblikket, hvor én grundantagelse byttes ud med en anden. I Thomas' anerkendelse af opstandelsens virkelighed, overgår Thomas selv fra én virkelighed til en anden. Det er et fantastisk øjeblik, som fastholdes af evangelisten.

En anden evangelisk perle udgøres af fortællingen om vandringsmanden til Emmaus. Vi kan se det for os. Hvordan den ene af vandringsmændene, efter mødet med den opstandne, sætter sig med hovedet i hænderne og klemmer øjnene i, som for derved, at kunne slå forryktheden ned. Rembrandt kunne have malet ham, som han sad der.

Nu er det op til os, at tillade den glædelige forrykthed en plads i vore liv i dag. Vi må ikke begå den fejl at mene, at kristendommen giver mening for os, hvis vi alene taler om opstandelsesbegivenheden som noget rent historisk. Al næstekærlighed og humanisme bliver tynd og overfladisk, hvis vi ikke bygger på den kraft og styrke, at opstandelsens virkelighed også gælder for os. Opstandelsen er vores trøst og den glæde, som vi kan se frem mod, mens vi lever vores liv i uselvisk kærlighed til vores næste.

For længe siden forekom en begivenhed, som fik historiens ur til at falde i slag. Dørene sprang op, og de står stadig åbne. Albert Schweitzer siger: - Også i dag kommer han til os, ligesom han dengang ved søens bred trådte hen til de mænd, som ikke vidste hvem han var. Han stiller os overfor de opgaver, som vi i hans navn skal løse i vores tid. Han byder. Og for dem der lyder ham, vil han åbenbare sig i det, som de i fællesskab med ham, får lov at opleve som fred, virksomhed, kamp og lidelse. Og som en uudsigelig hemmelighed, skal de erfare hvem han er...

Glædelig påske.

Prædiken er skrevet af Adam Boas, sognepræst i Haarby, 2017